

УДК: 342.76

DOI: <https://doi.org/10.32366/2523-4269-2020-72-3-79-85>

Хоббі Юлія Сергіївна,
кандидат юридичних наук
(Донецький юридичний інститут МВС України,
м. Маріуполь)
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-7431-8607>

ОБМЕЖЕННЯ ПРАВ ЛЮДИНИ В УМОВАХ КАРАНТИНУ: ПРАВОВИЙ АСПЕКТ

У статті досліджено проблеми обмеження прав людини в умовах надзвичайного стану, зумовленого поширенням COVID-19. Проведено аналіз нормативно-правових актів України, прийнятих в умовах карантину, та виявлено, що вони, хоча й звужують права та свободи людини, але ухвалені відповідно до Конституції, національного законодавства й міжнародних зобов'язань, оскільки передбачені законами та мають часові, предметні та процедурні межі.

Ключові слова: права людини; обмеження прав людини; надзвичайний стан; карантин.

Постановка проблеми. Поширення у світі коронавірусної інфекції COVID-19 стало викликом для уряду країн, усіх служб життєзабезпечення та людей. Відповідно, вплинуло на всі сфери життя, завдавши незворотної шкоди економіці, бізнесу, охороні здоров'я, освіті тощо. Особливого тиску зазнають права людей, які в умовах карантину значно обмежуються та звужуються. А це вимагає змін на законодавчому рівні, які не завжди відбуваються своєчасно та симетрично. Труднощі зумовлені збереженням правового балансу між тимчасовим обмеженням та порушенням прав і свобод.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідженнями у сфері проблематики захисту та дотримання прав людини в умовах надзвичайного стану, зокрема карантину, займалися О. В. Андрієвська, Я. А. Колінко, Р. І. Мельник, О. В. Скрипнюк та ін.

Більшість цих досліджень стосується, головним чином, обмеження конституційних прав і свобод людини в умовах дії спеціального правового режиму, який пов'язаний із надзвичайними ситуаціями різного характеру (воєнний стан, надзвичайний стан тощо). Але майже немає комплексних досліджень стосовно обмежень прав людини саме в умовах карантину й безпрецедентних правових та організаційних заходів, які вживаються урядами багатьох країн світу для запобігання поширенню коронавірусу.

Формування мети статті. Отже, метою статті є дослідження конституційних прав людини, які обмежуються в умовах надзвичайного стану, зумовленого карантинном, та аналіз конституційності нормативно-правових актів України, прийнятих у зв'язку з цим.

Виклад основного матеріалу. У березні 2020 року Всесвітня організація охорони здоров'я (ВООЗ) заявила, що епідемія вірусу COVID-19 досягла рівня пандемії, і закликала держави вжити невідкладні та рішучі заходи для недопущення поширення коронавірусу. Більшість країн запровадила карантин, як і Україна (спочатку від 12 березня до 03 квітня 2020 року, а потім подовжено до 11 травня цього ж року). Відповідні заходи передбачені в Постанові КМУ «Про запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2» від 11 березня 2020 року № 211 (із змінами і доповненнями) [1].

Розглянемо, які саме права людини обмежуються насамперед. Так, у разі виникнення пандемії може бути уведений надзвичайний стан, що передбачено п. 1 ч. 2 ст. 4 Закону

України «Про правовий режим надзвичайного стану» від 16 березня 2000 року № 1550-III (далі — Закон) [2]. Хоча ст. 7 цього Закону обмежує строк надзвичайного стану не більш як до 30 діб і не більш як до 60 діб в окремих її місцевостях, але з можливістю його подовження не більш як на 30 діб. Крім цього, п. 4 ст. 17 наведеного Закону до додаткових заходів режиму надзвичайного стану зараховує запровадження карантину та проведення інших обов'язкових санітарних та протиепідемічних заходів.

З'ясуємо, що передбачає карантин. Згідно зі ст. 1 Закону України «Про захист населення від інфекційних хвороб» від 06 квітня 2000 року № 1645-III, карантин — це адміністративні та медико-санітарні заходи, що застосовуються для запобігання поширенню особливо небезпечних інфекційних хвороб [3]. Ч. 4 ст. 29 відповідного нормативно-правового акта регламентує, що в рішенні про впровадження карантину вказуються обставини, що призвели до цього, визначаються межі території карантину, затверджуються необхідні профілактичні, протиепідемічні та інші заходи, їхні виконавці та терміни проведення, *установлюються тимчасові обмеження прав фізичних і юридичних осіб та додаткові обов'язки, що покладаються на них* (курсив мій. — Ю. Х.). Карантин установлюється на період, необхідний для ліквідації епідемії чи спалаху особливо небезпечної інфекційної хвороби. Упродовж цього періоду можуть змінюватися режими роботи підприємств, установ, організацій, а також уноситись які-небудь необхідні зміни щодо умов їхньої виробничої та іншої діяльності.

В умовах надзвичайного стану може бути обмежене конституційне право, гарантоване ст. 33 Основного закону України, а саме «свобода пересування, вільний вибір місця проживання, право вільно залишати територію України...» [4]. Це проявляється в тому, що місцеві органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування встановлюють особливий режим в'їзду на територію карантину та виїзду з неї громадян і транспортних засобів, а в разі потреби забезпечують проведення санітарного огляду речей, багажу, транспортних засобів та вантажів в умовах карантину, а також сприяють створенню на в'їздах і виїздах із території карантину контрольно-пропускних пунктів. Додатково Постанова КМУ № 211 (далі — Постанова) забороняє відвідування спортивних та дитячих майданчиків, парків, скверів, зон відпочинку, лісопаркових та прибережних зон, крім випадків, пов'язаних із вигулом домашніх тварин однією особою та в разі службової необхідності (пп. 5, 6 ч. 2) [1].

Водночас ч. 2 ст. 33 Конституції України передбачає, що громадянин України не може бути позбавлений права в будь-який час повернутися в Україну [4]. Але в умовах закриття кордонів та обмеження пересування по та через територію країни значна кількість українців не може повернутися додому та вимушена перебувати в умовах, які сприяють захворюванню наших співвітчизників. Для повернення Президент України встановив лише 3 доби, але не була врахована ситуація в інших країнах, які також закрили кордони та обмежили сполучення, що призвело до багатокілометрових черг на кордонах, де люди перебували по кілька діб в антисанітарних умовах.

Також ст. 28 Закону України «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення» від 24 лютого 1994 року № 4004-XII передбачає примусову госпіталізацію осіб, хворих на особливо небезпечні інфекційні хвороби, а також обов'язковий медичний нагляд та карантин для осіб, які мали контакт із такими хворими, що по своїй суті є обмеженням [5]. Режим самоізоляції та обсервації було розкрито в Законі України «Про внесення змін до Закону України "Про захист населення від інфекційних хвороб" щодо запобігання поширенню коронавірусної хвороби (COVID-19)» від 13 квітня 2020 року. Так, самоізоляція розуміється як перебування особи, стосовно якої є обґрунтовані підстави щодо ризику інфікування або поширення нею інфекційної хвороби, у визначеному нею місці (приміщенні) з метою дотримання протиепідемічних заходів на основі зобов'язання особи (п. 1 ч. 1 р. 1), а обсервація — як перебування особи, стосовно якої є

ризик поширення інфекційної хвороби, в обсерваторії з метою її обстеження та здійснення медичного нагляду за нею (п. 3. ч. 1 р. 1) [6].

Ще одним із конституційних прав, яке було обмежено, передбачено ст. 53 Конституції України — право на освіту. Оскільки КМУ заборонив відвідування закладів освіти її здобувачами, заклади освіти переведені на дистанційну форму навчання. Слід зауважити, що обмеження цього права тягне за собою і обмеження права на працю, оскільки, по-перше, дошкільні заклади освіти закриті; по-друге, більшість підприємств мусило закритися на карантин і в кращому випадку перевести своїх співробітників на дистанційну форму роботи, а в гіршому — звільнити, незважаючи вже на належні, безпечні й здорові умови праці.

Також своєю Постановою Кабінет Міністрів України обмежив проведення всіх масових (культурних, розважальних, спортивних, соціальних, релігійних, рекламних та інших) заходів (спочатку за участю понад 200 осіб — Ю. Х.), крім тих, які були необхідні для забезпечення роботи органів державної влади та органів місцевого самоврядування, індивідуальних тренувальних занять спортсменів [1]. Це пряме обмеження ст. 39 Конституції, яка гарантує право громадян збиратися мирно, хоча ч. 2 цієї ж статті й так передбачає можливість обмеження цього права судом відповідно до закону та лише в інтересах національної безпеки й громадського порядку — з метою запобігання заворушенням чи злочинам, *для охорони здоров'я населення* (курсив мій. — Ю. Х.) або захисту прав і свобод інших людей [4]. Тому тут, визнаємо, усе в межах закону.

Обмеження зазнають і інформаційні права, гарантовані ст. 34 Конституції України, а саме право на свободу думки та слова, на вільне вираження своїх поглядів і переконань, що включає право вільно збирати, зберігати, використовувати й поширювати інформацію усно, письмово або в інший спосіб — на свій вибір. Інформаційним правом також є право на достовірну інформацію та захист персональних даних. Слід зауважити, що частина 3 зазначеної статті передбачає можливість обмеження цих прав в інтересах національної безпеки, територіальної цілісності або громадського порядку з метою запобігання заворушенням чи злочинам, *для охорони здоров'я населення* (курсив мій. — Ю. Х.), для захисту репутації або прав інших людей, для запобігання розголошенню інформації, одержаної конфіденційно, або для підтримання авторитету й неупередженості правосуддя [4].

Прийнятий Верховною Радою України 13 квітня 2020 року Закон «Про внесення змін до Закону України «Про захист населення від інфекційних хвороб» щодо запобігання поширенню коронавірусної хвороби (COVID-19)» (далі — Закон) також установлює обмеження інформаційних прав. Так, п. 1 ч. 2 р. I наведеного Закону дозволяє обробку персональних даних без згоди особи, зокрема відомостей, що стосуються стану здоров'я, місця госпіталізації або самоізоляції, прізвища, імені, по батькові, дати народження, місця проживання, роботи (навчання), з метою протидії поширенню коронавірусної хвороби (COVID-19), у порядку, визначеному в рішенні про встановлення карантину, за умови використання таких даних виключно з метою здійснення протиепідемічних заходів. Протягом 30 днів після закінчення періоду встановлення карантину такі дані підлягають знеособленню, а в разі неможливості — знищенню [6].

Запитання правозахисників, зокрема аналітика громадської організації «Правозахисна група «СІЧ» В. Філатова, викликають деякі моменти. По-перше, чому не внесли відповідні зміни до Закону «Про захист персональних даних», який містить чітку заборону на поширення персональних даних, зокрема відомостей про стан здоров'я людини? По-друге, право на поширення особистих даних може вважатися дискримінацією за станом здоров'я, адже хворий може стати об'єктом цькування, що підтверджується прикладом зустрічі українських громадян з Уханя. По-третє, навіщо оприлюднювати відомості про місце проживання та роботи хворої людини, що порушує право особистості на повагу до приватного й сімейного життя? По-четверте, невідомо, хто ж матиме право обробляти ці персональні дані, адже в Законі не вказаний перелік суб'єктів [7].

Спробуємо розібратися із деякими з цих положень. Звернемося до Закону України «Про захист персональних даних» від 01.06.2010 (далі — Закон), частина 6 статті 6 якого, дійсно, не допускає обробку даних про фізичну особу, що є конфіденційною інформацією, без її згоди, крім випадків, визначених законом, і лише в інтересах національної безпеки, економічного добробуту та прав людини. Також ч. 1 ст. 7 цього Закону забороняє обробку персональних даних про расове або етнічне походження, політичні, релігійні або світоглядні переконання, членство в політичних партіях та професійних спілках, засудження до кримінального покарання, а також *даних, що стосуються здоров'я* (курсив мій. — Ю. Х.), статевого життя, біометричних або генетичних даних. Але вже п. 6 ч. 2 цієї статті дозволяє обробку цих персональних даних, якщо вона необхідна в цілях охорони здоров'я, установлення медичного діагнозу (що актуально в умовах поширення коронавірусу — Ю. Х.), для забезпечення піклування чи лікування або надання медичних послуг, функціонування електронної системи охорони здоров'я за умови, що такі дані обробляються медичним працівником або іншою особою закладу охорони здоров'я чи фізичною особою — підприємцем, яка одержала ліцензію на провадження господарської діяльності з медичної практики, та її працівниками, на яких покладено обов'язки щодо забезпечення захисту персональних даних та на яких поширюється дія законодавства про лікарську таємницю, працівниками центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері державних фінансових гарантій медичного обслуговування населення, на яких покладено обов'язки щодо забезпечення захисту персональних даних [8]. Крім цього, означений Закон містить статтю 25 «Обмеження дії статей 6, 7 і 8 цього Закону може здійснюватися у випадках, передбачених законом, наскільки це необхідно у демократичному суспільстві в інтересах національної безпеки, економічного добробуту або захисту прав і свобод суб'єктів персональних даних чи інших осіб» [8]. Це є відповіддю на перше запитання, оскільки обмеження може встановлюватися будь-яким чинним законом, до того ж у часі (період дії карантину та 30 днів після), і стосується конкретної ситуації (пандемія коронавірусу), тому окремих змін Закон «Про захист персональних даних» не вимагає.

Тут також слід додати, що у квітні 2020 року Рада Європи ухвалила посібник для урядів країн-членів цієї організації, у тому числі й для України, про те, як поважати демократію, верховенство закону та права людини в умовах санітарної кризи COVID-19. З аналізу її положень стає зрозумілим, що Рада Європи застерігає держав-учасниць Конвенції з прав людини 1950 року від надмірного та необачного обмеження прав особи, хоча ст. 15 Конвенції дає державам, які її ратифікували, можливість обмеженого й контрольованого відступу від своїх зобов'язань із забезпечення певних прав і свобод лише за виняткових обставин. Також режим надзвичайного стану та заходи, пов'язані з ним, мають бути обмеженої тривалості та без зловживання владою (п. 3). Стосовно персональних даних посібник містить п. 8 «Приватність та захист даних», який допускає винятки протягом обмеженого періоду, але з відповідними гарантіями щодо збереження анонімності під час збору, аналізу та передачі даних законним способом [9].

Поза сумнівом, ухвалені закони не порушують ані Конституції та законодавства України, ані міжнародних зобов'язань.

Слід також нагадати, що порушення умов карантину тягне за собою адміністративну, цивільно-правову та кримінальну відповідальність. Так, 17 березня 2020 року Верховна Рада України прийняла Закон «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України, спрямованих на запобігання виникненню і поширенню коронавірусної хвороби (COVID-19)», яким передбачається зміна ст. 325 Кримінального кодексу України: за порушення правил та норм, установлених з метою запобігання епідемічним та іншим інфекційним захворюванням, а також масовим неінфекційним захворюванням (отруєнням) і боротьби з ними, якщо такі дії спричинили або завідомо могли спричинити поширення цих захворювань, збільшується *штраф від тисячі до трьох тисяч* неоподатковуваних мінімумів

доходів громадян або арештом на строк до шести місяців, або обмеженням волі на строк до трьох років, або *позбавленням волі на той самий строк* (курсив мій. — Ю. Х.). Зміни торкаються Кодексу України про адміністративні правопорушення, який доповнено ст. 44–3 «Порушення правил щодо карантину людей», що передбачає накладення штрафу на громадян від однієї до двох тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян і на посадових осіб — від двох до десяти тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян [10].

Ураховуючи проаналізоване, констатуємо таке: ст. 22 Закону України «Про правовий режим надзвичайного стану» передбачає, що правовий статус та обмеження прав і свобод громадян та прав і законних інтересів юридичних осіб в умовах надзвичайного стану визначаються відповідно до Конституції України, цього нормативно-правового акта та інших законів України. Водночас ч. 2 ст. 22 говорить про те, що перелік прав і свобод, які можуть бути обмежені, є вичерпним і розширеному тлумаченню не підлягає, а введення інших обмежень забороняється. До заходів правового режиму надзвичайного стану, що стосується прав людини, ст.ст. 16–17 відносить свободу пересування, проведення масових заходів та зміну режиму роботи підприємств, установ, організацій усіх форм власності, хоча й дещо в іншому контексті, ніж в умовах карантину [2].

Але ч. 3 ст. 22 уточнює, що в умовах надзвичайного стану не можуть бути обмежені права й свободи людини та громадянина, зазначені в ч. 2 ст. 64 Конституції України (тобто права й свободи, передбачені ст.ст. 24–25, 27–29, 40, 47, 51–52, 55–63 цієї Конституції) [2]. Зрозуміло, розглянуті нами права, передбачені ст.ст. 33–34, 39, 53 Конституції до них не належать, а тому можуть бути обмежені в умовах карантину та встановленого надзвичайного стану.

Додатковою гарантією названого принципу є, зокрема, положення, згідно з яким Конституція України не може бути змінена, якщо зміни передбачають скасування чи обмеження прав і свобод людини й громадянина, а також в умовах воєнного або надзвичайного стану (ст. 157 Основного закону України) [4].

Висновок. Отже, чинні нормативно-правові акти України передбачають можливість обмеження певних прав і свобод людини і громадянина, окрім зазначених у частині другій статті 64 Конституції України (тобто права і свободи, передбачені статтями 24, 25, 27, 28, 29, 40, 47, 51, 52, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63 Конституції України). Як бачимо, розглянуті права, згідно зі ст. 33, 34, 39, 53 Конституції України, до них не належать, а значить можуть бути обмежені в умовах карантину та встановленого надзвичайного стану. Крім того, ці обмеження відповідають певним критеріям законності, а саме: встановлюються нормативно-правовими актами, носять тимчасовий характер (30 днів до і 30 днів після карантину), здійснюються в чітко визначеному порядку і не суперечать Конституції, законам та міжнародним договорам України. Але слід зауважити, що порядок реалізації обмежень прав і свобод людини вимагає більшої деталізації, щоб не перетнути тонку грань між тимчасовим обмеженням та порушенням прав і свобод. Це, в свою чергу, буде вже порушенням не лише національного законодавства, а й міжнародних зобов'язань.

Список використаних джерел

1. Про запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2 : Постанова Кабінету Міністрів України від 11 березня 2020 р. № 211 (із змінами і доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/211-2020-п> (дата звернення: 20.04.2020).
2. Про правовий режим надзвичайного стану : Закон України від 16 березня 2000 року № 1550-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1550-14> (дата звернення: 22.03.2020).
3. Про захист населення від інфекційних хвороб : Закон України від 06 квітня 2000 року № 1645-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1645-14> (дата звернення: 22.03.2020).
4. Конституція України від 28 червня 1996 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр/conv> (дата звернення: 02.05.2020).

5. Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення : Закон України від 24 лютого 1994 року № 4004-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4004-12> (дата звернення: 30.04.2020).
6. Про внесення змін до Закону України "Про захист населення від інфекційних хвороб" щодо запобігання поширенню коронавірусної хвороби (COVID-19) : Закон України від 13 квітня 2020 року № 555-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/555-20#n28> (дата звернення: 01.05.2020).
7. Карантин «відкрив» персональні дані: чи є порушення прав людини? URL: <http://sich-pravo.org/karantyn-vidkryv-personalni-dani-de-mezha-zahystu-ta-porushennya-prav-lyudyny/> (дата звернення: 01.05.2020).
8. Про захист персональних даних : Закон України від 01 червня 2010 року № 2297-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2297-17/conv> (дата звернення: 01.05.2020).
9. Рада Європи ухвалила посібник про дотримання прав людини в умовах карантину. URL: <http://sich-pravo.org/rada-yevropy-uhvalyla-posibnyk-pro-dotrymannya-prav-lyudyny-v-umovah-karantynu/> (дата звернення: 03.05.2020).
10. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України, спрямованих на запобігання виникненню і поширенню коронавірусної хвороби (COVID-19) : Закон України від 17 березня 2020 року № 530-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/530-IX> (дата звернення: 03.05.2020).

References

1. Pro zapobihannia poshyrenniu na terytorii Ukrainy hostroi respiratornoi khvoroby COVID-19, sprychynenoї koronavirusom SARS-CoV-2 : Postanova Kabinetu ministriv Ukrainy vid 11 bereznia 2020 r. № 211 (iz zminamy i dopovnenniamy) [On the prevention of the spread in Ukraine of acute respiratory disease COVID-19 caused by the coronavirus SARS-CoV-2]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/211-2020-p> (data zvernennia: 20.04.2020) [in Ukrainian].
2. Pro pravovyi rezhym nadzvychainoho stanu : Zakon Ukrainy vid 16 bereznia 2000 roku № 1550-III [About the legal regime of emergency]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1550-14> (data zvernennia: 22.03.2020) [in Ukrainian].
3. Pro zakhyst naseleння vid infektsiinykh khvorob : Zakon Ukrainy vid 06 kvitnia 2000 roku № 1645-III [On protection of the population from infectious dise]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1645-14> (data zvernennia: 22.03.2020) [in Ukrainian].
4. Konstytutsiia Ukrainy vid 28 chervnia 1996 roku [Constitution of Ukraine]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254k/96-vp/conv> (data zvernennia: 02.05.2020) [in Ukrainian].
5. Pro zabezpechennia sanitarnoho ta epidemichnoho blahopoluchchia naseleння : Zakon Ukrainy vid 24 liutoho 1994 roku № 4004-XII [On ensuring the sanitary and epidemiological well-being of the population]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4004-12> (data zvernennia: 03.04.2020) [in Ukrainian].
6. Pro vnesennia zmin do Zakonu Ukrainy "Pro zakhyst naseleння vid infektsiinykh khvorob" shchodo zapobihannia poshyrenniu koronavirusnoi khvoroby (COVID-19) : Zakon Ukrainy vid 13 kvitnia 2020 roku № 555-IX [On Amendments to the Law of Ukraine «On Protection of the Population from Infectious Diseases» on Prevention of the Dissemination of Coronavirus Disease (COVID-19)]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/555-20#n28> (data zvernennia: 01.05.2020) [in Ukrainian].
7. Karantyn «vidkryv» personalni dani: chy ye porushennia prav liudyny? [Quarantine "opened" personal information: is there a human rights violation?]. URL: <http://sich-pravo.org/karantyn-vidkryv-personalni-dani-de-mezha-zahystu-ta-porushennya-prav-lyudyny/> (data zvernennia: 01.05.2020) [in Ukrainian].
8. Pro zakhyst personalnykh danykh : Zakon Ukrainy vid 01 chervnia 2010 roku № 2297-VI [About protection of personal data]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2297-17/conv> (data zvernennia: 01.05.2020) [in Ukrainian].
9. Rada Yevropy ukhvalyla posibnyk pro dotrymannia prav liudyny v umovakh karantynu [The Council of Europe has adopted a quarantine manual on human rights]. URL: <http://sich-pravo.org/rada-yevropy-uhvalyla-posibnyk-pro-dotrymannya-prav-lyudyny-v-umovah-karantynu/> (data zvernennia: 03.05.2020) [in Ukrainian].
10. Pro vnesennia zmin do deiakykh zakonodavchykh aktiv Ukrainy, spriamovanykh na zapobihannia vynyknenniu i poshyrenniu koronavirusnoi khvoroby (COVID-19) : Zakon Ukrainy vid

17 bereznia 2020 roku № 530-IX [Amending Some Legislative Acts of Ukraine to Prevent the Occurrence and Spread of Coronavirus Disease (COVID-19)]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/530-IX> (data zvernennia: 03.05.2020) [in Ukrainian].

Khobbi Yuliya,

PhD in Law

(Donetsk Law Institute, MIA of Ukraine, Mariupol)

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-7431-8607>

RESTRICTION OF HUMAN RIGHTS UNDER QUARANTINE: LEGAL ASPECTS

The article discusses the legal aspects of restricting certain constitutional human rights and freedoms due to the state of emergency in Ukraine caused by the COVID-19 pandemic. The analysis of the current regulatory legal acts of Ukraine and adopted by the government in quarantine was carried out and it was found that they contain restrictions on human rights. It is considered which particular rights and freedoms are restricted and whether such a restriction is constitutional, taking into account changes in legislation, international obligations and recommendations of international and regional organizations of which Ukraine is a member. It has been established that the restriction of the rights considered by us (freedom of movement, the right to peaceful assembly, to education, to work, information rights) is quite constitutional and legitimate, since the regulatory legal acts adopted by the government in this regard do not contradict the Constitution, laws and international treaties of Ukraine. In addition, the restriction meets the criteria of legality: it is provided by laws, is temporary, is implemented in a strictly defined order and does not affect the list of human rights that, according to the Constitution, cannot be restricted under any circumstances, including in a state of emergency or martial law.

Key words: human rights; restrictions on human rights; State of Emergency; quarantine.

Надійшла до редколегії 16.06.2020

Зразок для цитування:

Хоббі Ю. С. Обмеження прав людини в умовах карантину: правовий аспект. *Правовий часопис Донбасу*. 3 (72). 2020. С. 79—85. DOI: <https://doi.org/10.32366/2523-4269-2020-72-3-79-85>